

Milček Komelj

BAROČNE PESMI

BENEŠKI ANGELI

Angeli so kupolo spustili
nad laguno, da lebdi,
in se v njeni luči raztopili,
da vsa drhti.

Časi so se spremenili,
hrup let molči.
Angeli so jih raztalili
v brezčas, ki v kupoli živi.

Pod kupolo vsa večnost tli
in se ozira v vse strani
s svojimi zlatimi očmi.

Kdor ima angelske oči,
se vsakič vanjo prebudi,
kjerkoli v mraku že zaspi.

BENEŠKA PROCESIJA

Nad glavo v dvignjenih rokah
s procesijo potuje zlata knjiga
in iz luči pogledov kres prižiga,
ki v zlate orgle ga spreminja Bach.

Glas božje roke se raztaplja v ples
breztežnosti zamaknjenih svetnikov
in vžiga v čelo jim nevidno vez
med smrtni hip in večnost mozaikov.

SVETNIKI

Svetniki so nebeški stenj,
ki sveti v mrak iz belih sten,
v lepoto stkana mučeništva
in v plodnost utrgana devištva,
svetilniki iz morskih pen.

V brezkončnih vrstah se vrstijo,
v zlatih krstah se medijo
kot cvetje za relikviarij,
koščeno stanjšani v herbarij,
iz svetlih sanj in brez oči,
kot iz življenja so odšli.

A njihovo življenje tli
in se obnavlja v novi zarji,
ki jo obljublja oltarji
iz živih ran in iz krvi.

A njihovo življenje spi
in živo se le zdi, le zdi
na stenah, kjer njih božji stenj
sije iz davnih sanjskih tenj
in kot skrivnost vzdihi molči.

SVETI KRIŠTOF

Telo se pogreza v noč,
povsod že temni modrina.
Le duh prozoren
gre svojo pot
na ramah snovi.
V njegovem soju svetli
se mu svet pokoren.

Daleč je še od tod
in blizu do doma,
ki z luno in ribami roma,
duhov domovina.

NEZNANI SLIKAR
(Viteška dvorana v Brežicah)

Hefajst, krajine, ptice, Galateja,
plesalke s cimbalami, Polifem:
umetnost zračna, ki srce odžaja.
A pod njo mladi avtor, davno nem.

Izpod lasulje se v skrivnost zapeto
smehlja skozi oddaljen mrtvi čas
in živ ostaja kot pobarvan glas,
ki ga Ovid poslal je čez paleto.

KRONIST
(lesorez Franceta Miheliča)

Nad ostanki zemeljskega pogorišča
je svet oblit s svetlobo
iz krvi.
V lobanji z votlimi očmi
njen sij žari
v trohnobo
skoz pogled poslednjega kronista,
ki v molk kriči,
da zgodba v svetu je ena in ista.
Da pelje skoz požare do grobov,
ki straži jih le tolpa mrtvih psov
in stolpov iz drevesastih kosti –
zadnjih statistik gledališča
iz drame o strašljivosti ljudi.

MRTVI KURENT
(lesorez Franceta Miheliča)

Življenje, polje zasneženo,
zapustili so bogovi.
V njem se zbirajo strahovi,
ki so truplo obstopili.

Srhljivi obrazi, trhle spake
radovedno vanj strmijo.
Ker so pod masko mu enake,
na lasten konec v njem prežijo.

Na glave jim sneži neskončnost
in jih v tihoten nič zasipa.
Nad truplom jih drži pokončnost,
ki je le suha veja hipa.

OBLAK

Oblak, v nebo zarisan, vse pove.
Razkošen jezdec znova skozenj gre,
kot ga je nekdaj videl že Mantegna.
In vsa usoda se v belini drenja.

Vse pokrajine, morja in gore.
V njegov omot se vsa preteklost zliva,
prihodnost vsa se zarisuje v njem
in diš sedanjosti se v njem umiva.

Vse se usmerja v njegov objem.
A vsak pogled je drug, vse se spreminja.
Vse možnosti se iztekajo v oblak,

ki v njem je vse, a sam ni sebi enak.
Hudiček v njem je pravkar kot boginja,
iz Leonarda pa nastaja Braque.

PATINA

Starost lepote patina obliva,
zelenje kupol žametno zveni
v zvok bolečine, ki jo čas prekriva
in z njo odpornost duše si krepi.

V glinenih vrčih ostarelo vino
pustilo v grlih je zamolklo sled
prekratkih ur, obdanih z bolečino
vseh dolgih let.

SAMOTA

Na robu duha samota prebiva.
Spremenjena je v otok zelen.
Severni hlad jo obliva,
v spominov zaliv spremenjen.

Vse poti so iz nje se razšle
in zapustile še tišjo samoto.
A vanjo se vrača vse
kot v edino večno toploto.

SENCA

Senca telo v dvoje teles poveže
in mu doda odmev brez lastne teže:
zrcalno formo, spremenljivo rast,
ki z njo igra le sončna se oblast.

VPRAŠANJE

Je treba
bežeči trenutek zapresti
v tkanino s spomini,
prežeti z njim vse, kar še pride,
ali ga zamesti
v praznino pozabe,
v polnost, ki je odsotnost vsega,
ujeta v bitje srca
na poti k tišini?